

Χανιώτικα νέα

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ 20 Ιανουαρίου 2018

διαδρομές

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ / ΤΕΧΝΕΣ / ΙΣΤΟΡΙΑ / ΒΙΒΛΙΑ / ΜΟΥΣΙΚΗ / ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΟΔΗΓΟΙ ΚΑΙ ΕΙΣΠΡΑΚΤΟΡΕΣ ΜΙΛΟΥΝ ΓΙΑ ΤΑ ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ ΜΙΑΣ ΑΛΛΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

*Κάποτε
στους δρόμους
της Κρήτης...*

ΕΛΙΑ ΚΟΥΜΛΗ

diadromes@haniotika-nea.gr

editorial

Κάθε δρόμος έχει τη δική του ιστορία, αυτό το γνωρίζουμε καλά. Σήμερα οι δρόμοι της Κρήτης (και κυρίως ο Β.Ο.Α.Κ.) δεν ανταποκρίνονται στις ανάγκες της εποχής, στον όγκο των αυτοκινήτων που διακινούνται και κυρίως στις ταχύτητες που αυτά αναπτύσσουν, με αποτέλεσμα ο φόρος αίματος από τα τροχαία να αποτελεί μια ανοιχτή, αβάσταχτη πληγή για τον τόπο μας. Πριν από αρκετές δεκαετίες, τους υποτυπώδεις δρόμους, πραγματικές όμως αρτηρίες, που κρατούσαν στη ζωή τα χωριά μας και συνέδεαν τις μεγάλες πόλεις της Κρήτης, διέσχίζαν κυρίως τα λεωφορεία της γραμμής. Τις "περιπέτειες" κάποιων από τους οδηγούς και εισπράκτορες της εποχής εκείνης σε δύσβατες περιοχές περιγράφουν οι σημερινές "διαδρομές". Επίσης, στο σημερινό τεύχος συναντάμε έναν Χανιώτη από επιλογή, τον κοσμοπολίτη γλύπτη, χαράκτη, ζωγράφο, κομμωτή Κάρολο Καμπελόπουλο, για μία αφήγηση σαν παραμύθι, που με δυσκολία χωράει στα στενά περιθώρια μιας έντυπης σελίδας...

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

σελ. 3 - Πολιτισμός

σελ. 4 - 5 ~ Μια άθλιτη ζωή στους δρόμους της Κρήτης

σελ. 6 ~ Συνέντευξη Κάρολος Καμπελόπουλος

σελ. 7 ~ Παιδότοποι

σελ. 8 ~ Υγεία & Βότανα

σελ. 9 ~ Ιστορία της Ιατρικής

σελ. 10 ~ Αφορμή, Βιβλία

ΝΕΑ ΕΚΔΟΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ

“Τ’ αποτυπώματα μιας κουκίδας...”

■ Παρουσίαση στις 28 Ιανουαρίου παρουσία της Μάρως Θεοδωράκη

Η μικρή ανήσυχη κουκίδα, αγαπημένη πρωταγωνίστρια των εκπαιδευτικών προγραμμάτων για τους μικρούς φίλους του Μουσείου Τυπογραφίας, αποκτά το δικό της βιβλίο, που θα κυκλοφορήσει τις επόμενες μέρες από τις εκδόσεις του Μουσείου Τυπογραφίας.

Το παραμύθι “Τ’ αποτυπώματα μιας κουκίδας... ή αλλιώς μια κουκίδα στο Μουσείο Τυπογραφίας” έγραψε και χάρισε στο Μουσείο Τυπογραφίας η αγαπημένη συγγραφέας Μάρω Θεοδωράκη, με σκοπό να διαβάζεται από τους μικρούς και μεγάλους επισκέπτες του.

Μέσα από την αφήγηση ξετυλίγεται η ιστορία μιας μικρής κουκίδας που με τις μογιές ενός αγοριού μεταμορφώθηκε σε ζεστό ήλιο και ήθελε να ζήσει για πάντα για να ζεσταίνει με το φως της τις καρδιές των ανθρώπων. Ο Ουρανός συνωμότησε με τη Γη και με τη βοήθεια του Νοτιά ταξίδεψαν την κουκίδα στο Μουσείο Τυπογραφίας, ώστε και η δική της ιστορία, η

μορφή της, να μείνει τυπωμένη για μια ολόκληρη ζωή.

Την εικονογράφηση του παραμυθιού έκανε η Χανιώτισσα εικονογράφος Λίλα Καλογερά.

Η εκδήλωση για την παρουσίαση του παραμυθιού θα γίνει την Κυριακή 28 Ιανουαρίου 11:30 π.μ. στο Μουσείο Τυπογραφίας, στο ΒΙΟΠΑ Χανίων, παρουσία της συγγραφέας.

Το παραμύθι θα παρουσιάσει δραματοποιημένα το παιδικό τμήμα και η ομάδα ενηλίκων της “Σκηνής χωρίς όρια”, με την Μάρω Θεοδωράκη να συνοδεύει στο πιάνο.

Είσοδος ελεύθερη.

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΣΤΙΣ ΒΟΥΚΟΛΙΕΣ

Πρόγραμμα ανάδειξης κρηνών του Δ. Πλατανιά

Προχωρά το πρόγραμμα για την ανάδειξη κρηνών στον Δήμο Πλατανιά. Η επόμενη συνάντηση στο πλαίσιο του προγράμματος έχει προγραμματιστεί για την ερχόμενη Κυριακή 21 Ιανουαρίου στις 6 μ.μ. στο Δημοτικό Πολύκεντρο Βουκολιών.

Η πρωτοβουλία έχει τίτλο: «Κρήνες: Ένα πολιτιστικό – κοινωνικό και περιβαλλοντικό μονοπάτι ζωής» και υλοποιείται από τον Δήμο Πλατανιά, σε συνεργασία με το Επιστημονικό Δίκτυο Εκπαίδευσης Ενηλίκων Κρήτης (Ε.Δ.Ε.Ε.Κ.).

Με ανακοίνωσή του ο Δήμος Πλατανιά προσκαλεί τους κατοίκους «να συμμετάσχουν στην εν λόγω πρωτοβουλία για να συζητήσουμε και να σχεδιάσουμε από κοινού ένα Πολιτιστικό και Περιβαλλοντικό Σχέδιο Δράσης, που με την ολοκλήρωσή του θα αναδείξει ένα

μικρό Πολιτιστικό Μονοπάτι στα όρια του Δήμου». Το εν λόγω μονοπάτι «θα αποτελείται από τέσσερις “Σταθμούς-Κρήνες”, στις αντίστοιχες Δημοτικές Ενότητες του Δήμου, και αντίστοιχα τέσσερις περιβαλλοντικές διαδρομές “από” και “προς” τις “Κρήνες-Σταθμούς” (τοπόσημα) και θα αναδειχθεί στο πλαίσιο του Εκπαιδευτικού Προγράμματος Διά Βίου Μάθησης «Κρήνες: Ένα Πολιτιστικό-Κοινωνικό και Περιβαλλοντικό Μονοπάτι Ζωής».

Ηδη έχουν γίνει συναντήσεις σε Κολυμπάρι και Πλατανιά.

•Δηλώσεις Συμμετοχής στο info@cretaadulteduc.gr ή και απευθείας κατά την προσέλευση (17.30-18.00).

•Πληροφορίες: Ζωιδάκη Ελίνα, Εκπαιδευτικός-Εμφυχωτής Κοινότητας ΕΔΕΕΚ, τηλ. 6945641022 (από 13.00-21.30)

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΛΑΕΚ

Τέλεση μνημοσύνου στον Αγ. Γεώργιο Καρυδίου

Η Ιστορική, Λαογραφική και Αρχαιολογική Εταιρεία Κρήτης θα τελήσει μνημοσύνο για τα τεθνεώτα μέλη της Εταιρείας στη Μονή του Αγίου Γεωργίου στο Καρύδι Βάμου την Κυριακή 21 Ιανουαρίου, στις 9.15 π.μ..

Όπως αναφέρεται στη σχετική ανακοίνωση της ΙΛΑΕΚ, η αναχώρηση με λεωφορεία θα γίνει από την Πλατεία Δικαστηρίων στις 8.15 π.μ. Μετά το μνημόσυνο θα γίνει αναφορά στα της Μονής από τον ηγούμενο πατέρα Ιερεμία και ξενάγηση από την αρχαιολόγο Πετρούλα Βαρθαλίτη (11.00 – 12.30). Θα ακολουθήσει περιήγηση στον Βάμο και επίσκεψη στο παλιό Δημοτικό Σχολείο, όπου ξενάγηση θα κάνει η κ. Βαρθαλίτη. Να θυμίσουμε ότι η ΙΛΑΕΚ είχε

συμβάλει στην αποκατάσταση της Μονής και του Σχολείου (Προγράμματα ΜΟΠ Κρήτης).

Στη συνέχεια στην ταβέρνα Κούρτσα στον Βαφέ, θα γευματίσουμε, θα κόψουμε τη βασιλόπιτα της Εταιρείας μας για το 2018 και θα ανταλλάξουμε ευχές. Ο Νίκος Τσαγκαράκης, εκ μέρους της Κούρτσας, θα μιλήσει για τον Βαφέ και την ιστορία του. Κατά τις 18.30, θα πάρουμε τον δρόμο της επιστροφής για τα Χανιά.

Οι δηλώσεις συμμετοχής γίνονται στη Νανά (Ιωάννα) Χαλκιαδάκη – Μπασιά, ταμία της ΙΛΑΕΚ, στα τηλέφωνα 28210 27669 και 698 555 8462, απογευματινές ώρες.

Συμμετοχή (μετακίνηση και γεύμα): 25.00 ευρώ.

20/1

Ευθύμιος,

Ευθυμία

21/1

Αγνή,

Ευγένιος,

Μάξιμος,

Νεόφυτος,

Πάτροκλος,

Πάτρα

22/1

Τιμόθεος,

Τιμοθέη

23/1

Αγαθάγγελος,

Αγαθαγγέλα,

Διονύσης,

Διονυσία

24/1

Ζωσιμάς,

Φίλωνας

25/1

Γρηγόρης,

Γρηγορία,

Μαργαρίτης,

Μαργαρίτα

26/1

Ξενοφών

τεύχος 762
Εβδομαδιαίο Πολιτιστικό Ενθετο
της εφημερίδας “Χανιώτικα Νέα”

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: ΧΑΝΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ -
ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΗ Α.Ε.

ΙΔΡΥΤΗΣ: Γιάννης Ε. Γαρεδάκης
ΕΚΔΟΤΗΣ: Μανώλης Α. Γαρεδάκης
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:
Παρασκευάς Ν. Περάκης
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ
“ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ”:
Ελευθερία Μ. Κουμή

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:
Γιώργος Δρακάκης, Γιώργος
Κώνστας, Γιάννης Λυβιάκης,
Δημήτρης Μαριδάκης, Γιάννα
Μαρουλοσφάκη, Βασιλική
Τωμαδάκη, Ελένη Φουντουλάκη

ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ:
Δέσποινα Βάλλα, Νίκη Ξυφανταράκη,
Ελένη Σταυρίδη
ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ:
Νεκτάριος Κακατσάκης
ΠΙΣΤΕΤΕΣ: Hussein Rajafitkhar,
Γιάννης Περάκης,

Γιώργος Στεφανάκης
ΣΥΝΤΑΞΗ: Εμπορικό Κέντρο
“Ερμής” (Μπουνιαλή 11-19)
τηλ. 28210 51.003 - 6,
fax 28210 51.007
e-mail: info@haniotika-nea.gr

ΓΡΑΦΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ:
Καραϊσκάκη 49, τηλ. 28210 70.563 -
6 fax 28210 91.900
Διαφημιστικό Τμήμα:
Εύα Κουμή τηλ.: 2821070.563 - 6
e-mail: ads@haniotika-nea.gr

ΣΤΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

Συνάντηση - γνωριμία με δύο φωτογράφους

Στα πλαίσια της έκθεσης φωτογραφίας "Τοπία αρχιτεκτονικής εντροπίας, που παρουσιάζεται στην Δημοτική Πινακοθήκη Χανίων, οι επιμελητές της Ιωάννης Αρχοντάκης και Κωνσταντίνος Πρώιμος, συναντούν και μας παρουσιάζουν τους φωτογράφους Σπύρο Ζερβουδάκη και Μαρία Χουλάκη.

Σπύρος Ζερβουδάκης

Μαρία Χουλάκη

Ο Σπύρος Ζερβουδάκης γεννήθηκε στην Αθήνα. Σπούδασε Μαθηματικά στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και συνέχισε μεταπτυχιακές σπουδές (Msc) στα Εφαρμοσμένα Μαθηματικά στο Πολυτεχνείο Κρήτης και Φιλοσοφία των Μαθηματικών στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Ξεκίνησε την ενασχόλησή του με τη Φωτογραφία παρακολουθώντας μαθήματα στον Φωτογραφικό Όμιλο του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και συνέχισε παρακολουθώντας σεμινάρια και διαλέξεις. Έχει παρουσιάσει το φωτογραφικό του έργο σε ατομικές και ομαδικές εκθέσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Έργα του βρίσκονται στο «Μουσείο Μπενάκη», στο Benetton Foundation's collection, στο «Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης-Ελαιουργείον» και σε ιδιωτικές συλλογές εντός και εκτός Ελλάδας.

Ζει, εργάζεται και δημιουργεί στα Χανιά της Κρήτης.

Η Μαρία Χουλάκη είναι φωτογράφος και καθηγήτρια τέχνης. Γεννήθηκε στο Ηράκλειο Κρήτης όπου ζει και εργάζεται.

Το 1982 ολοκλήρωσε τις σπουδές της στη φωτογραφία, video art και οπτικοακουστική επικοινωνία στη Σχολή Καλών Τεχνών στη Γαλλία. Το 1983 εργάστηκε στην Ιταλία.

Το 1984 μετεκπαιδεύτηκε στη Γαλλική Τηλεόραση δίπλα στον J. C. Averty με υποτροφία της Γαλλικής Κυβέρνησης.

Το 1989 - 1991 έζησε και δίδαξε στην Κύπρο. Το 1994 έως 1997 εξειδικεύτηκε στη διδακτική της τέχνης, στο μουσείο Σύγχρονης τέχνης του Bordeaux και στο Centre Pompidou στο Παρίσι.

Το 1995 - 1998 δίδαξε στο Παιδαγωγικό Τμήμα του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Το 1996 έως 2002 συνεργάστηκε με το Δίκτυο Εικαστικών Εργαστηρίων του ΥΠ.ΠΟ ως υπεύθυνη Εκπαιδευτικού Τομέα, του Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης Ρεθύμνου.

Παράλληλα με την εικαστική της δραστηριότητα η Μαρία Χουλάκη συμμετέχει ενεργά σε εθελοντικές δράσεις σε συνεργασία με Κοινωνικούς φορείς, όπως το ΚΕΘΕΑ, Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Μουσεία.

Έχει σχεδιάσει, συντονίσει και υλοποιήσει Ευρωπαϊκά προγράμματα, πρωτοποριακά projects εκθέσεις και εκδόσεις ενώ έργα της βρίσκονται σε ιδιωτικές συλλογές και σε Μουσεία.

ΣΤΑ ΧΑΝΙΑ

Εκθέσεις φωτογραφίας

Δυο εκθέσεις φωτογραφίας, οι "Photometria Awards 2017 love" και "Φωτοbook Dummy Awards 2017", παρουσιάζονται στα Χανιά, στον Ιστοπλοϊκό Όμιλο Χανίων (Νεώριο Μόρο) έως τις 28 Ιανουαρίου.

Όπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση, «το Photometria International Photography Festival, η Λέσχη Φωτογραφίας και Κινηματογράφου Χανίων και ο Ιστοπλοϊκός όμιλος Χανίων, παρουσιάζουν την φωτογραφική έκθεση με θέμα την "Love" η οποία αποτελείται από τις 25 καλύτερες φωτογραφίες που επιλέχθηκαν από την κριτική επιτροπή του Photometria International Photography Festival 2017 καθώς και την έκθεση των Φωτοbook Dummy Awards 2017. Οι εκθέσεις εγκαινιάστηκαν στα Ιωάννινα τον Ιούνιο του 2017».

Τα ονόματα των 25 φωτογράφων της έκθεσης Photometria Awards 2017 love:

Δημήτρης Ραπακούσης, Βασίλης Ζαβερδάς, Alba de la Asuncion, Αντρέας Κατσάκος, Ερωφίλη Γαγάνη, Χριστίνα Καραγιάννη, Ρίτα Τιλκερίδου, Βασίλης Σιάμπαλης, Άντζελα Σαϊράφ, Γεώργιος Αγγέλης, Jorge Lopez Munoz, Απόστολος Παλάσκας, Σοφία Μπεάκη, Dimitris Vanourgas, Άρτεμις Κουλουρά, Νίκος Κατσιάρμπας, Θωμάς Γκαρίπης, Γεώργιος Παπαδόπουλος, Ιγνάτιος Κουρουβασιλός, Γιώργος Πονηράκου, Κωστής Μουσελίμης, Hao Long Hsu, Ελευθέριος Πλαβός, Sudipto Das, Fang Liu.

ΣΤΟ ΚΟΛΥΜΠΑΡΙ

Εκδήλωση για την ανάδειξη του άυλου πολιτισμού

Η ανάδειξη του πολιτισμού και της ιστορίας της ευρύτερης περιοχής του Κολυμπαρίου θα βρεθεί στο επίκεντρο της εκδήλωσης για την κοπή της πίτας που διοργανώνουν το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο της Αγίας Μαρίας και ο Σύλλογος Κυριών και Δεσποινίδων Κολυμπαρίου την Κυριακή 21 Ιανουαρίου στις 5 μ.μ. στην αίθουσα του Συλλόγου.

Παράλληλα με τα κάλαντα και τις ευχές για το νέο έτος, ο προσκεκλημένος της εκδήλωσης, Πρόεδρος της Πολιτιστικής Εταιρείας Κρήτης και Διευθυντής του Φεστιβάλ Κινηματογράφου Χανίων, Ματθαίος Φραντζεσκάκης, θα παρουσιάσει το πρόγραμμα που υλοποιεί η Πολιτιστική Εταιρεία Κρήτης σε συνεργασία με επίσημους φορείς για τη διαφύλαξη και ανάδειξη του Άυλου Πολιτισμού και ιδιαίτερα της Προφορικής Ιστορίας.

Όπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση, «στόχος η ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας για την αξία της διαφύλαξης της άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς ως στοιχείου συλλογικής ταυτότητας και μνήμης. Επίσης η ενεργοποίηση της Τοπικής Κοινωνίας και η συμμετοχή σε ένα σχέδιο με σκοπό τη συστηματική εργασία για την διάσωση του άυλου πολιτισμού της περιοχής. Ως και η ανάδειξη και η καταγραφή του άυλου πολιτιστικού αποθέματος της περιοχής και η ενίσχυση των στοιχείων που θεωρούνται βιώσιμα».

ΣΤΟ Κ.Α.Μ.

Εκδήλωση για τον Τάκη Χουλιόπουλο

Εκδήλωση προς τιμή του Χρήστου (Τάκη) Χουλιόπουλου για την πολύτιμη και πολύπλευρη προσφορά του στην κοινωνία των Χανίων διοργανώνει ο Δήμος Χανίων και η Κ.Ε.Π.Π.Ε.Δ.Η.Χ. - Κ.Α.Μ. την Κυριακή 21 Ιανουαρίου στις 7 μ.μ. στο Κέντρο Αρχιτεκτονικής της Μεσογείου (Κ.Α.Μ.).

Η εκδήλωση θα πλαισιωθεί μουσικά από τον Γιάννη Πανακάκη στο πιάνο και τον Γιώργο Φραντζεσκάκη στο τραγούδι.

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

"Η ζωή μετά"

Το ερασιτεχνικό θεατρικό σχήμα "Πρόβα 4ώρου", που τελεί υπό την αιγίδα του Φιλολογικού Συλλόγου Κισάμου, παρουσιάζει την παράσταση "Η ζωή μετά" του Αρκά την Τετάρτη 24 και την Πέμπτη 25 Ιανουαρίου στις 9:15 μ.μ. στο Βενιζέλειο Ωδείο Χανίων.

Στην παράσταση τα κείμενα και οι ήρωες του Αρκά ζωντανεύουν σχολιάζοντας την καθημερινότητα της ζωής και του θανάτου. Όλα τα έσοδα θα διατεθούν για την συντήρηση της βιβλιοθήκης του Φιλολογικού Συλλόγου Κισάμου.

ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΑΙΝΙΑΣ ΣΤΟ ΤΕΕ

"Η καντίνα"

Συνεχίζεται το κινηματογραφικό πανόραμα Ιρλανδικών ταινιών με τίτλο: "Ανιχνεύοντας την ταυτότητα του Νέου Ιρλανδικού Κινηματογράφου" που παρουσιάζει ο πολιτιστικός σύλλογος "Οι φίλοι των γραμμάτων και των τεχνών" με τον Β' κύκλο προβολών στην αίθουσα του ΤΕΕ Δυτικής Κρήτης στην οδό Νεάρχου. Η επόμενη προβολή θα γίνει την Κυριακή 21 Ιανουαρίου στις 8 μ.μ. με την ταινία: «Η καντίνα/The Van (1996)», του Στήβεν Φρίαρς.

ΣΤΙΣ 29 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Κ. Λειβάδας - Α. Μπάμπαλη στα Χανιά

Ο Κώστας Λειβάδας και η Ανδριάννα Μπάμπαλη θα εμφανιστούν την επόμενη Δευτέρα 29 Ιανουαρίου στις 9.30 το βράδυ στο ιστορικό καφέ "Κήπος" στα Χανιά, με αγαπημένα τραγούδια.

ΟΔΗΓΟΙ ΚΑΙ ΕΙΣΠΡΑΚΤΟΡΕΣ ΜΙΛΟΥΝ ΓΙΑ ΤΑ ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ ΜΙΑΣ ΑΛΛΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

Κάποτε στους δρόμους της Κρήτης...

Οδηγίες προς τους επιβάτες!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΩΝΣΤΑΣ

Ήταν εποχές που το να κινηθείς προς τα ορεινά, να φύγεις για τα νότια της Κρήτης ήταν μια μικρή περιπέτεια. Το ίδιο ακόμα και το δρομολόγιο προς το Ηράκλειο.

Και αν για τον επισκέπτη η ταλαιπωρία μπορεί να είχε και τις ευχάριστες πτυχές της, για τον μόνιμο κάτοικο αυτή ήταν η καθημερινότητα του. Για αυτό και ο ρόλος των οδηγών και των εισπρακτόρων της εποχής ήταν κάτι παραπάνω από σπουδαίος. Το έργο τους ήταν περισσότερο κοινωνικό, κάτι που αποκαλύπτεται ξεκάθαρα και στις διηγήσεις τους. Άνθρωποι που τις προηγούμενες δεκαετίες έζησαν πάνω στα λεωφορεία, μας εξομολογούνται για αυτά που έζησαν.

Παλιοί οδηγοί και επιβάτες στο σταθμό του ΚΤΕΛ.

«Ήμασταν ο σύνδεσμος μεταξύ πόλης και χωριού»

«Έπιασα το τιμόνι πρώτη φορά για δουλειά, το 1971. Ο πατέρας μου είχε λεωφορείο και μόλις απολύθηκα από το στρατό σε ηλικία 21 ετών άρχισα να δουλεύω» μας λέει ο κ. Μιχάλης Ψαθογιαννάκης για χρόνια οδηγός στο ΚΤΕΛ Χανίων - Ρεθύμνης. Το πρώτο δρομολόγιο ήταν και από τα δύσκολα. «Φίλος ο προϊστάμενος ο Μάρκος Κανιτσάκης με έστειλε Χειμώνα, Μάρτη μήνα στο Θέρισσο. Τότε ο δρόμος ήταν πολύ χάλια, ήταν καλντερίμι, πιο στενός. Δύσκολη διαδρομή για ένα νέο οδηγό. Τότε για τους οδηγούς οι χειρότερες διαδρομές ήταν αυτή του Θερίσου, να πας Μεσκολά, Σέλινο, Σφακιά. Αρχές και μέσα δεκαετίας του '70 οι δρόμοι ήταν σε άθλια κατάσταση. **Ακόμα και στο Ηράκλειο έπρεπε να πας από τον παλιό δρόμο, δεν υπήρχε η σημερινή εθνική. Τότε ήθελες 2 ώρες για το Ρέθυμνο και άλλες 2,5 ώρες για το Ηράκλειο. Για μένα αυτή ήταν η πιο ζορική δια-**

δρομή. Είχα ένα λεωφορείο 32 θέσεων, ιαπωνικό, παλιό αυτοκίνητο. Πολλά τα μηχανικά προβλήματα, δεν ήξερες αν θα έφτανες στον προορισμό σου. Στα 10 δρομολόγια θα έμενες οπωσδήποτε σε ένα από αυτά από συμπλέκτη, μηχανικά προβλήματα. Και βέβαια ούτε λόγος για αίσcondition και θέρμανση. Τι να συγκρίνουμε με σήμερα. Το Καλοκαίρι να βράζει ο τόπος, τον Χειμώνα να είναι όλα παγωμένα» θυμάται ο κ. Ψαθογιαννάκης. Επίσης θυμάται την αγάπη του κόσμου και τις καλές σχέσεις με τους οδηγούς. Χωρίς να λείπουν τα προβλήματα... **«Πήγαινα στο Ηράκλειο και στο ύψος της Δαμάστας ένα απόγευμα Κυριακής μπήκε ένας άνθρωπος που ήταν μεθυσμένος. Φώναζε, έβριζε, πήγε να βάλει χέρι στις γυναίκες. Μεγάλη αναστάτωση! Αναγκάστηκα να σταματήσω σε κάποιο σημείο που ήταν η αστυνομία για να τον κατεβά-**

σω γιατί ήταν αδύνατο να τον κάνουμε καλά. Ομως οι άνθρωποι αγαπούσαν τα λεωφορεία, δεν υπήρχαν αυτοκίνητα ιδιωτικά, μας είχαν ανάγκη. Ήταν και πιο ντόμπροι οι άνθρωποι την εποχή εκείνη. Οι πιο καλοί επιβάτες ήταν οι Λασιθιώτες γιατί έκανα και πολλά δρομολόγια σε αυτά τα μέρη» αναφέρει. Στα αξιοσημείωτα της εποχής ότι οι οδηγοί θεωρούνταν καλοί γαμπροί και είχαν και τις επιτυχίες τους στο γυναικείο φύλλο.

Το 1977 ο κ. Ψαθογιαννάκης κυκλοφορεί το πρώτο 50άρι λεωφορείο και τότε ξεκινάει και

Ο κ. Ψαθογιαννάκης από τους παλαιότερους οδηγούς στο ΚΤΕΛ Χανίων - Ρεθύμνης.

για προσπάθεια αναβάθμισης των συγκοινωνιών. Και ο κ. Ψαθογιαννάκης τονίζει τον κοινωνικό ρόλο του ΚΤΕΛ και των λεωφορείων. **«Ο οδηγός και ο εισπρακτορας ήταν οι άνθρωποι που συνέδεαν την πόλη με το χωριό.** Το ΚΤΕΛ μετά το '77 άρχισε να εκσυγχρονίζεται. Μας βοήθησε πολύ και ο Κ. Μπισσοτάκης για να πάρουμε τον χώρο όπου είμαστε τώρα, για να ξεκινήσουμε τα δρομολόγια προς Θεσσαλονίκη» καταλήγει.

Εισπράκτορας αλλά και... γιατρός, φαρμακοποιός, αρτοποιός!

Το 1965 πρωτοδούλεψε ως εισπράκτορας ο κ. Προκόπης Τωμαδάκης, και έμεινε για πολλά χρόνια στα λεγόμενα ορεινά λεωφορεία του ΚΤΕΛ που έκαναν τη γραμμή: Χανιά, Ροδοβάνι, Σούγια, Κουστογέρακο τρεις μέρες την εβδομάδα και άλλες τρεις ημέρες το Χανιά, Ροδοβάνι, Τεμένια, Παλιόχωρα.

Ιδιαίτερα αγαπητός στους κατοίκους της επαρχίας και όχι μόνο, ο κ. Προκόπης ήταν για χρόνια πολλά ίσως πιο σημαντικός και από τον αγροτικό γιατρό! «Για να πας Κουστογέρακο από τα Χανιά χρειάζονταν 4 ώρες! Μέσα στο λεωφορείο είχαμε γαλάτσες, φτυάρια, σκαλίδες γιατί σε διάφορα σημεία ή είχαν πέσει πέτρες και χώματα ή τον Χειμώνα ο δρόμος είχε κλείσει από το χιόνι. Αμέτρητες οι φορές που σταματήσαμε για να βγάλουμε χώματα, πέτρες ή χιόνι. Θυμάμαι μια φορά που πηγαίναμε από Ροδοβάνι προς Σούγια πως είχαμε φτάσει σε ένα σημείο που είχε ενάμιση μέτρο λάσπη. Κατέβηκαν οι επιβάτες και ξεριζώσαμε 3 πεζούλες αστοιβίδες που τις βάλαμε πάνω στη λάσπη για να περάσει το λεωφορείο!» θυμάται ο συνομιλητής μας. Σε ένα άλλο περιστατικό όταν πήγαινε πάλι Αν. Σέλινο, ενώ χιονίζει, κόπηκε ο υαλοκαθαριστήρας του λεωφορείου. «Επεφτε το χιόνι με το τουλούμι. **Με 30 επιβάτες τι θα κάναμε θα μέναμε στο δρόμο. Βγήκα λοιπόν και κάθισα στο καπό του λεωφορείου και με τα χέρια καθάριζα το παρμπρίζ μέχρι να κάνουμε τα 6 χλμ. και να φτάσουμε στην Αγ. Ειρήνη.** Όταν φτάσαμε εκεί τα χέρια μου ήταν ξύλα, πάνω μου θα είχα και εγώ δεν ξέρω πόσα κιλά χιόνι! Μια ώρα με έτριβαν για να συνέλθω!».

Ο Προκόπης Τωμαδάκης μαζί με τουρίστες στον δρόμο προς Σούγια.

πάμε καλύτερα γιατί χιόνιζε. Λέμε με τον οδηγό τον Γιώργο Παρδαλάκη ένα πολύ γερό παλικάρι ότι θέλουμε να κάνουμε το αγώι. Με 30 επιβάτες, περάσαμε τον Σέμπρωνα και 1,5 χιλ. μετά, αρχίζει ο χιονιάς. Δεν μπορούσαμε να πάμε ούτε μπρος, ούτε πίσω! Αφήνουμε το λεωφορείο για να γυρίσουμε όλοι στο Σέμπρωνα, αλλά ήταν και μια γυναίκα που είχε βγει από το νοσοκομείο και πήγαινε στο σπίτι της στον Πρινέ! Δεν μπορούσε η γυναίκα να περπατήσει! Την παίρνω λοιπόν στην πλάτη για 1,5 χλμ. μέχρι το χωριό. Όμως η γυναίκα δεν αισθάνονταν καλά, ήταν σε κακή κατάσταση και επιδεινώνονταν συνεχώς. Καλέσαμε λοιπόν ασθενοφόρο που δεν μπορούσε να πάει πιο πάνω από τον Πρασσέ. Με άλλους τρεις επιβάτες την πήραμε πάλι λοιπόν στις πλάτες μας και την κατεβάσαμε στον Πρασσέ όπου την πήρε ασθενοφόρο και την πήγε στο Νοσοκομείο» θυμάται ο συνομιλητής μας.

Σε ένα άλλο περιστατικό μια γυναίκα παθαίνει ανακοπή μέσα στο λεωφορείο μεταξύ Ν. Ρουμάτων και Πρασσέ. «Είχαμε μαζί μας ασύρματο και αναζητήσα βοήθεια. Στο ΚΤΕΛ ήλθε γιατρός και από εκεί μέσω ασυρμάτου μου έδιναν πληροφορίες

Ένα λεωφορείο που ξυπνάει μήνες σε δόσους πηγαιναν στη Σούγια.

για το τι έπρεπε να κάνουμε για να την κρατήσουμε στη ζωή μέχρι να έλθει βοήθεια από το ασθενοφόρο. Και η γυναίκα αυτή ζει ακόμα, καθώς στο Νοσοκομείο είπαν πως αν δεν τις είχαμε δώσει τις πρώτες βοήθειες θα είχε πεθάνει. **Και μόνο αυτό; Πόσες φορές δεν είχα κάνει ενέσεις σε αρρώστους στο Λιβαδά, στη Σούγια;** Στη Μονή είχε πέσει από το γάιδαρο του στην άκρη του δρόμου ένας Λαμπουσαάκης και είχε σπάσει το πόδι. Από το γόνατο μέχρι τη λεκάνη! Σταμάτησαν το λεωφορείο μήπως

υπάρχει κάποιος άνθρωπος να βοηθήσει. Κατεβαίνω κάτω, παίρνω τρία ξύλα 50 πόντους το καθένα και του έδεσα το πόδι του με σκοινί. Τον βάλαμε σε ένα κρεβάτι και αυτό πάνω σε ένα αγροτικό που τον έφερε στα Χανιά. **Πόσες φορές κουβαλούσαμε στις πλάτες μας ανθρώπους που έβγαιναν από το Νοσοκομείο έφταναν με το λεωφορείο στο χωριό τους και δεν μπορούσαν να πάνε σπίτια τους!** Δεν έκανε άλλος τέτοια πράγματα, είχα βέβαια πάντα οδηγούς μάλαμα, τον Παπαφιλιπάκη, τον Ανδρέα Κουτσοπεράκη, τον Γιώργο Παρδαλάκη...».

ΜΟΙΡΑΣΜΑ ΨΩΜΙΟΥ

Την εποχή εκείνη τα λεωφορεία δεν μετέφεραν μόνο τους κατοίκους των χωριών αλλά μερικές φορές και τα... ζωντανά τους. «Είχαμε σάρα πίσω για όλα αυτά. Μέχρι και ζωντανό μοσχάρι είχαμε φέρει από τον Ασφεντυλέ! Άλλες φορές σταματούσαμε στον φούρνο στο Σκινέ από όπου φορτώνουμε 12 τσουβάλια ψωμί για το Ανατολικό Σέλινο και το μοίραζα από το Επανοχώρι μέχρι το Κουστογέρακο. Επαιρνα και εγώ μια κουραμάνα και την έκοβα σε φέτες που τις κερνούσα στους επιβάτες. Ανάμεσά τους το Καλοκαίρι και τουρίστες, λίγοι στην αρχή, περισσότεροι μετά! Εκεί να δεις ενθουσιασμός...» αφηγείται ο κ. Προκόπης.

ΣΥΝΟΜΙΛΩΝΤΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΙΣΤΕΣ

Όταν ξεκίνησε πιο μαζικά ο τουρισμός οι εισπράκτορες ήταν από τους πρώτους που ήλθαν σε επαφή με τους

Για χρόνια εισπράκτορας κυρίως στο Σέλινο ο Π. Τωμαδάκης πολύ αγαπητός στην επαρχία και όχι μόνο για την προσφορά του.

επισκέπτες. Πώς γινόταν η συνένωση;

«**Λίγα αγγλικά, δύο λέξεις γαλλικά,**

γερμανικά, τα κατάφερα.

Όταν επρόκειτο να φύγουμε από τον σταθμό φώναζα "Ολ τούριστ, Καμ του Σούγια, Γκουντ Ρουμ, Μαντζάρια". Γελούσαν οι τουρίστες, χειροκροτούσαν, δημιουργούνταν ευχάριστο κλίμα. Μια φορά μια Γερμανίδα τουρίστρια λιποθύμησε μέσα στο λεωφορείο. Είχα φαρμακείο με πιεσόμετρο. Την ανέφερα, της πήρα την πίεση και την πήγα στη Σούγια. Εκεί έμεινε 20 ημέρες και κάθε μέρα που πηγαίναμε με περίμενε για να με αγκαλιάσει. Και δεν ξέρω τι ήταν η γυναίκα αυτή, αλλά έγραψε την ιστορία αυτή σε ένα μεγάλο περιοδικό στη Γερμανία με τη φωτογραφία μου, με το λεωφορείο! Το έβλεπαν εδώ και δεν το πίστευαν!

Το έργο μας ήταν πρωτίστως κοινωνικό από βελόνες μέχρι φάρμακα μεταφέραμε. Δεν υπήρχε μέρα που να μην έχουμε μεταφορά φαρμάκων. Στο Κουστογέρακο χαρακτηριστικά τα έβαζα σε ένα τραπέζι στην πλατεία και φώναζα ένα-ένα τα ονόματα και τα μοίραζα στους ανθρώπους. **Και βέβαια πολλές φορές να πάρουμε τσάντες και καλάθια που στέλνανε στα παιδιά τους στην πόλη που ήταν μαθητές ή σπουδάζαν. Από την τσέπη μου πλήρωνα τη μεταφορά και εκείνοι για ανταμοιβή μου έδιναν γάλα.** Δυστυχώς τώρα πάνε να καταργήσουν τους εισπράκτορες και αυτό είναι λυπηρό γιατί ο εισπράκτορας βοηθάει, χρειάζεται σε ένα μέσο μεταφοράς!»

Ο οδηγός της ορεινής Κισάμου

Οικογενειακή υπόθεση το λεωφορείο και για τον κ. Χρήστο Μαρονικολάκη που συνέχισε την εργασία του πατέρα του. Για πολλά χρόνια μετά τον πόλεμο έκανε τη διαδρομή Καστέλι Κισάμου, Ελος, Χρυσοσκαλίτισσα. «Ξεκίνησα ως εισπράκτορας στο λεωφορείο του πατέρα μου και μετά οδηγός. **Ο ασφαλτός τότε στις αρχές της δεκαετίας του '50 σταματούσε στον... Ταυρωνίτη. Παραπέρα μόνο χωματόδρομοι! Για να πας ορεινή Κίσαμο, να φτάσεις Χρυσοσκαλίτισσα ο δρόμος ήταν... δράμα.** Βέβαια δεν υπήρχε καθόλου

Λεωφορεία στην κεντρική πλατεία της Κισάμου μπροστά στο σημερινό αρχαιολογικό μουσείο.

κίνηση, αμάξι άλλο δεν έβλεπες! Καμιά σχέση με σήμερα που στο Λαφονήσι ξέρετε τι γίνεται όλο το Καλοκαίρι» επισημαίνει ο κ. Χρήστος.

Την εποχή εκείνη οι ζημιές αποτελούσαν... καθημερινό φαινόμενο. «Μπορεί να είχαμε και 2-3 ημέρες το αυτοκίνητο αραγμένο μέχρι να αποκατασταθεί η ζημιά. Όταν έκοβε το κωνί που κρατούσε το διαφορικό τι να κάνεις; Τότε μετά τον πόλεμο βγάσαμε όλο το διαφορικό και οι μάστορες χρησιμοποιούσαν κάννες κανονιών που ήταν πολύ ανθεκτικές ως άξονες για να μην ξανακόψουν» σημειώνει. Για τα Εννιά Χωριά (Ιναχωριό) το λεωφορείο ήταν κάτι παραπάνω από

μπορεί να μην είχε να φάει. **Υπήρχαν φορές που υπήρχε και δυσανεμία γιατί καθυστερούσαμε στο δρομολόγιο, δεν φτάναμε στην ώρα μας στον προορισμό ή στη στάση. Αλλά τι να κάνεις αφού οι βλάβες ήταν συχνές και κάθε λίγο έπρεπε να σταματάς.** Να έχεις βάλει καινούργια λάστιχα, να τα έχεις πάρει με γραμμάτια και στο πρώτο δρομολόγιο να στα κόψει μια πέτρα, να στα αχρηστεύσει. Όμως η πλειοψηφία του κόσμου αναγνώριζε το έργο μας. Μου έλεγε ο πατέρας μου ότι "πρέπει να έχεις μεγάλο στομάχι σε αυτή τη δουλειά. Να προσέχεις τον κόσμο, να μην αφήνεις κα

Ο Χρ. Μαρονικολάκης για χρόνια εκτελούσε τα δρομολόγια προς την ορεινή Κίσαμο, τα Εννιά Χωριά.

νήνα απ' έξω όταν χωράει στο αυτοκίνητο. Αν κάποιος σου παραγγείλει φάρμακα να τους πας όσο πιο γρήγορα μπορείς γιατί μπορεί να κοστίζει τη ζωή του". Αυτές τις κουβέντες του πάντα της τηρούσα» θυμάται ο κ. Χρήστος!

Ο ΤΡΟΜΟΣ ΤΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ

Όταν τα χρόνια πέρασαν, το ΚΤΕΛ ενοποιήθηκε αρχικά και στη συνέχεια μοιράστηκε στα δύο και ο κ. Μαρονικολάκης πραγματοποιούσε και άλλα δρομολόγια. «Για μένα η πιο δύσκολη διαδρομή ήταν αυτή προς Ηράκλειο από την παλιά εθνική. Σπάνια να μη γινόταν τρακάρισμα, γιατί ο δρό-

μος ήταν στενός, γλιστρούσε πολύ! Δεν μου άρεσε καθόλου το δρομολόγιο αυτό ειδικά τον Χειμώνα. Την διαδρομή προς τα Εννιά Χωριά την είχα μάθει απ' έξω, την έκανα με κλειστά τα μάτια. **Παίρναμε τους τουρίστες που ήθελαν να πάνε στο Λαφονήσι και τους έβλεπες να σφιγγονται και να ιδρώνουν κάθε φορά που περνούσαμε μια επικίνδυνη στροφή και έβλεπαν τα γκρεμνά από κάτω. Μόλις φτάναμε στο Λαφονήσι θυμάμαι ότι μας χειροκροτούσαν και έβγαζαν τα λεξικά τους και μας διάβαζαν: "Συγχαρητήρια, είστε καλός οδηγός!".** Οι ταλαίπωροι φοβούνταν, τι να κάνουν;».

Είναι χρόνια τώρα που ο κ. Χρήστος είναι συνταξιούχος αλλά ο κόσμος που τον θυμάται ως οδηγό πολλές φορές τον συναντάει, ακόμα και στον δρόμο και μου λένε άνθρωποι που με συναντάνε "καλώς τον κ. Χρήστο. Είμαι ο τάδε που μας πήγαίνες σε εκείνο το χωριό". Πάντως αν ξαναζούσα τη ζωή μου πάλι οδηγός θα γινόμουν! Γιατί μου άρεσε το επάγγελμα αυτό» καταλήγει.

ΕΛΕΝΗ
ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗ

Εζησε μια ζωή σαν παραμύθι. Γλύπτης, χαράκτης, ζωγράφος, κοσμοπολίτης ο Κάρολος Καμπελόπουλος έγινε ευρέως γνωστός μέσα από την κομμωτική τέχνη του, ως κομμωτής διασημοτήτων. Και μπορεί να γύρισε όλο τον κόσμο αλλά αγάπησε τα Χανιά όπου τα τελευταία χρόνια ζει στον πολυώροπο που δημιούργησε σε ένα αναπαλαιωμένο ενετικό κτίσμα στην Χατζημιχάλη Νταλιάνη, το “Μοναστήρι του Καρόλου”.

ΚΑΡΟΛΟΣ ΚΑΜΠΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

Μια ζωή σαν παραμύθι...

Από τα ταλαντούχα χέρια του πέρασαν διασημότητες όπως η Μαρία Κάλλας, η Μπριζιτ Μπαρντό, η Κατρίν Ντενέβ, η Αν Κίσιγκερ ενώ μέσα από αυτές γνώρισε προσωπικότητες που ελάχιστα μπορούσαν: τον Αριστοτέλη Ωνάση, τον Χένρυ Κίσιγκερ κ.α

Σήμερα έχοντας διανύσει μια διαδρομή 85 ετών ο Κάρολος Καμπελόπουλος “ξετυλίγει” άγνωστες πτυχές της ζωής του σε μια συνέντευξη εφ’ όλης της ύλης...

ΑΠΟ ΤΗ ΣΜΥΡΝΗ ΣΤΟ ΚΑΙΡΟ

«Γεννήθηκα στο Κάιρο. Οι γονείς μου ήταν από τη Σμύρνη. Και οι δύο με μεγάλωσαν με τέτοιες ηθικές αρχές και αξίες που μου δώσανε μια δύναμη να αντιμετωπίζω τα πιο δύσκολα πράγματα με ευκολία. Το ελληνικό περιβάλλον που υπήρχε εκείνη την εποχή διαμόρφωσε τον χαρακτήρα μου, διότι τότε το Κάιρο ήταν σαν ένα μικρό Παρίσι, ένα πέρασμα πολιτισμών από όλα τα μέρη του κόσμου.

Η πρώτη γυναίκα που χτένισα ήταν η γιαγιά μου, Κωνσταντίνα. Ήμουν 9 χρονών. Ήταν μια γυναίκα πολύ καλλιεργημένη με νόστο για την πατρίδα. Της λέω: “θα σε κάνω σαν βέρα Ελληνίδα”. Και της έκανα μια... πλεξούδα. Με αγαπούσε πολύ, γιατί εκείνη με μεγάλωσε. Το όνομα Παναγιώτης εκείνη μου το έδωσε. Επειδή είχε έναν γιο ο οποίος μετά την Καταστροφή της Σμύρνης έγινε μοναχός στο Άγιο Όρος, τον λέγανε Παναγιώτη. Και για αυτό η γιαγιά μου μου έδωσε το ίδιο όνομα. Στην βάφτιση, υπήρχε ένα έθιμο να ρίχνουν λίγη ζάχαρη στην κολυμπήθρα για γλυκιά ζωή. Όμως από την χαρά της η γιαγιά μου, της ξέφυγε και της έπεσε ένα κιλό ζάχαρη μες την κολυμπήθρα. Για αυτό έλεγε ότι έγινα... γλυκός σαν ζαχαρωτό».

ΓΛΥΚΙΑ ΖΩΗ

«Έζησα πράγματι μια γλυκιά ζωή. Από 14 χρονών χτένιζα κορεύτριες στην Όπερα του Καΐρου κι έπειτα όλες τις Αιγύπτιας Πριγκίπισσες. Το 1944 πήγα στο Παρίσι. Πρώτη δουλειά στην L'Oreal που είχε κομμωτήρια μέσα. Εκεί γνώρισα τον ιδρυτή της L'Oreal Eugène Schueller ο οποίος παρά τα αμύθητα πλούτη του ήταν ένας πολύ απλός άνθρωπος και βοηθούσε πολύ τους νέους κομμωτές. Γνώρισα πάρα πολύ κόσμο άλλωστε ήμουν ο μόνος που μιλούσε 7 γλώσσες: Γαλλικά, Αγγλικά, Ιταλικά, Ισπανικά, Πορτογαλικά, Ελληνικά και Αραβικά. Έπειτα συνεργάστηκα με τον Fernand Aubry- που καθιέρωσε στο μακιγιάζ το περίφημο «Μάτι του Ελαφιού». Εκεί έμαθα πώς με το μακιγιάζ, να μεταμορφώνω τις γυναίκες. Για μένα δεν υπάρχει άσχημη γυναίκα. Η κάθε γυναίκα έχει τα δικά της μοναδικά χαρακτηριστικά εάν τα βρει και τα αναδειξει θα φανεί η ομορφιά της. Αργότερα αποφάσισα να πάω και να ζητήσω δουλειά στο διάσημο ινστιτούτο ομορφιάς των αδελφών Carita, που απελευθέρωσαν τις γυναίκες από τις μπούκλες. Ήταν το πρώτο κομμωτήριο στο Παρίσι. Κι εγώ στην ζωή μου ήθελα πάντα να είμαι με τους πρώτους. Πήγα, λοιπόν μια μέρα στο γραφείο της Carita, για να ζητήσω εργασία. Ήμουν 25 χρονών και πολύ εμφανίσιμος. Εκείμίλησα με τις αδερφές Carita, η μία ήταν η

«Για μένα το χρήμα είναι το να μην σκέφτεσαι δεύτερη φορά όταν χρειάζεται να αγοράσεις κάτι. Ο κόσμος, δυστυχώς, τώρα, ζει για τα λεφτά. Ενώ θα έπρεπε να ζει για την ανθρωπότητα. Εχουμε ξεχάσει να είμαστε άνθρωποι»

καλλιτέχνις και η άλλη ήταν αυτή που διέθετε επιχειρηματικό μυαλό. Μου απάντησε ότι θα με προσλάμβανε μόνο και μόνο για το θράσος μου να πάω να ζητήσω δουλειά, χωρίς να με έχει προηγουμένως συστήσει κάποιος. Μου έκαναν συμβόλαιο με έναν βασικό όρο: ότι δεν θα συνάψω ποτέ προσωπική σχέση με πελάτισσα. Δεν το τήρησα αλλά... δεν το έμαθε ποτέ! Έτσι, ξεκίνησε η καριέρα μου στην Carita το 1960 και κράτησε για τριάντα χρόνια. Αλλά περάσανε σαν να ήταν 3 μήνες...

Για μένα η πιο όμορφη γυναίκα είναι αυτή που συνδυάζει ομορφιά και εξυπνάδα. Μια πολύ όμορφη και έξυπνη γυναίκα που μου έκανε εντύπωση, ήταν η σύζυγος του Αμερικανού πολιτικού, ακαδημαϊκού και συγγραφέα Χένρι Κίσιγκερ. Ήταν πολύ όμορφη, μορφωμένη – μιλούσε 5 γλώσσες- και απλός άνθρωπος. Ο Κίσιγκερ όμως ήταν πολύ...γυναϊκάς. Έπειτα γνώρισα την κόρη του ιδρυτή της L' Oreal Liliane Bettencourt για την οποία αργότερα ξέσπασε μεγάλο σκάνδαλο και ο λόγος ήταν η κληρονομιά της. Στην Carita γνώρισα την Μαρία Κάλλας και μαζί τον Αριστοτέλη Ωνάση. Η Κάλλας ήταν μια γυναίκα που ήξερε τι ήθελε, είχε

μεγάλη αποφασιστικότητα και αυτοπεποίθηση, κατάφερε από 150 κιλά να γίνει αδύνατη. Ήταν πολύ ευχάριστος άνθρωπος. Ο Ωνάσης αντιθέτως είχε πολλά κόμπλεξ... Αδίστακτος».

Ο ΕΡΩΤΑΣ

« Στην ζωή μου ερωτεύτηκα πολύ μια γυναίκα και απέκτησα μαζί της μια κόρη. Ήταν ένας μεγάλος έρωτας. Εγώ έφευγα το βράδυ με το τελευταίο αεροπλάνο από το Παρίσι για το Λονδίνο όπου ζούσε για να είμαι μαζί της έστω για ένα βράδυ και την άλλη μέρα το πρωί ήμουν πάλι στο Παρίσι στη δουλειά μου. Ήταν συγγραφέας, όμορφη, έξυπνη, καλή, απλή, τα είχε όλα. Η κόρη μας έχει μοιάσει στην μητέρα της, ε κι από εμένα κάτι έχει πάρει από την ομορφιά μου. Πέθανε νωρίς, από αρρώστια και με στεναχωρεί να μιλάω για αυτό... Η κόρη μας Μπετίνα, είναι σήμερα 40 χρονών και ζει στην Αμερική. Ασχολείται με την Πολιτική».

ΑΓΑΠΗΣΑ ΤΑ ΧΑΝΙΑ

«Ποτέ μου δεν με ενδιέφεραν τα λεφτά, παρά το ότι κέρδισα πάρα πολλά από την εργασία μου. Για μένα το χρήμα είναι το να μην σκέφτεσαι δεύτερη φορά όταν

χρειάζεται να αγοράσεις κάτι. Ο κόσμος, δυστυχώς, τώρα, ζει για τα λεφτά. Ενώ θα έπρεπε να ζει για την ανθρωπότητα. Έχουμε ξεχάσει να είμαστε άνθρωποι. Θέλω να με θυμούνται ως Καλλιτέχνη. Αγάπησα τα Χανιά μέσα από τους ανθρώπους τους. Οι άνθρωποι εδώ έχουν μια απλότητα και πιστεύουν σε κάτι. Έχουν πίστη. Κι αυτό εμένα μου αρέσει. Γι αυτό επέλεξα στην Χατζημιχάλη Νταλιάνη να αναπαλαιώσω το ενετικό μοναστήρι μετατρέποντας το σ' ένα πολυώροπο πολιτισμού.

Σήμερα είμαι 85 χρονών. Αν γυρνούσα στην αρχή της ζωής μου δεν θα έκανα τίποτα διαφορετικό. Η μόνη μου επιθυμία είναι να κάνω το Μοναστήρι Ίδρυμα και να βοηθάει οικονομικά μαθητές από άπορες οικογένειες. Γιατί σήμερα υπάρχουν πολλοί νέοι που θέλουν να σπουδάσουν και δεν έχουν χρήματα, δεν μπορούν. Πρέπει να δίνουμε οι ευκαιρίες στους νέους ανθρώπους. Γιατί και εμένα όταν ήμουν νέος, υπήρξαν άνθρωποι που με βοήθησαν.

Όσο για το μυστικό της ζωής: να έχεις Υγεία και καλούς φίλους. Όνειρα και οι φιλοδοξίες χρειάζονται αρκεί να έχεις αποβάλλει την ζήλια».

παιδότοπος

Ε' τάξη Δημ. Σχ. Μάλεμε Κυδωνίας

Στα Παλιά Ρούματα για... κάστανα

ΒΑΓΓΕΛΗΣ
Ο. ΚΑΚΑΤΣΑΚΗΣ
kakatsakis@sch.gr

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΑΛΕΜΕ
2017-2018

Η Ε' Τάξη μαζεύει Κάστανα!!!!!!
στα Παλιά Ρούματα

ΜΑΛΕΜΕ Οκτώβριος 2017

Καλοί μου φίλοι, καλό Σαββατοκύριακο!

Το «τερπνόν με το ωφέλιμον» συνδύασαν με τον καλύτερο τρόπο τα παιδιά της Ε' τάξης του Δημοτικού Σχολείου Μάλεμε, κατά την επίσκεψή τους στην όμορφη γειτονιά Βαβουλέδο των Παλαιών Ρουμάτων, όπου πήγαν με τους συνοδούς των... για κάστανα. Αυτή είναι σχολική εκδρομή, αυτή είναι διδακτική δραστηριότητα, σκεφτόμουν περιδιαβάζοντας στις σελίδες, της ιδιαίτερα επιμελημένης και διανθισμένης με πάμπολλες φωτογραφίες, εργασίας που μου έστειλε ο και «οικοδεσπότης» γνωστός μας δάσκαλός τους Μύρων Παναγιωτάκης. Συχαρητήρια Μύρων και για την «οργάνωση» της εκδρομής και για την εργασία που κάνατε στο στάδιο της έκφρασης, δείγματα της οποίας φιλοξενούνται στο σημερινό Παιδότοπο! Πάντα τέτοια!

Σας χαιρετώ με αγάπη
Βαγγέλης Ο. Κακατσάκης
δάσκαλος

Στις 12 Οκτωβρίου 2017 η Ε' τάξη του Δημοτικού Σχολείου Μάλεμε επισκεφτήκαμε μια πανέμορφη γειτονιά των Παλαιών Ρουμάτων, το Βαβουλέδο.

Μια γειτονιά με κήπους, φαράγγι, γεμάτη με μηλιές, κερασιές, ροδιές, καρυδιές και άλλα δέντρα.

Όμως εμείς πήγαμε εκεί για να μαζέψουμε... κάστανα!!!

Όταν φτάσαμε εκεί με το μικρό λεωφορείο άκι βάλουμε ζακέτες και μπλούζες γιατί έκανε κρύο.

Αμέσως ξεκινήσαμε για το φαράγγι με τον κ. Θανάση, τον κ.

Μύρωνα και τις κυρίες Φωτεινή και

Πόπη. Το φαράγγι ήταν πανέμορφο με

ψηλά δέντρα και γεμάτο κάστανα. Φτάσαμε σε μια λιμνούλα με ένα γεφυράκι και βγάλαμε πολλές φωτογραφίες..!

Ο κ. Θανάσης και ο κ. Μύρωνας μάς κορόιδευαν ότι υπάρχουν λύκοι και αγριογούρουνα. Μετά από το φαράγγι πήγαμε σ' ένα διπλανό δάσος από καστανιές και μαζέψαμε κάστανα. Ήταν πολύ όμορφα.

Δίπλα από το δασάκι αυτό ήταν δύο εκκλησίες ενωμένες. Ο Τίμιος Σταυρός και ο Άγιος Βασίλειος. Βγάλαμε συνέχεια φωτογραφίες. Μερικοί τσιτώθηκαν λίγο αλλά δεν πειράζει.

Μετά πήγαμε στην κα Ρούλα και φάγαμε ψητά κάστανα.

Στο τέλος, γυρίζοντας στο σχολείο, σταματήσαμε στο Πάρκο του κ. Ευτύχη (Παπαδεράκη) του παλιού διευθυντή του σχολείου μας.

Παίξαμε παιχνίδια γύρω από την παλιά ελιά που υπήρχε εκεί.

Περάσαμε πολύ όμορφα και όλοι θέλουμε να ξαναπάμε στο Βαβουλέδο στα Παλιά Ρούματα!!!

Καστανο-συναισθήματα

«Ήταν μια αξέχαστη εκδρομή και θα ήθελα να ξαναπάω».
«Ελπίζω να ξαναπάμε στα Παλιά Ρούματα και να ξαναπεράσουμε τόσο ωραία».
«Μου άρεσε πάρα πολύ εκεί. Πιο πολύ όμως μού άρεσαν τα κάστανα».
«Θέλω να πάω και να ξαναπάω».
Αντριάνα, Γιώργος, Γιώργος, Ειρήνη, Ελευθερία, Θανάσης, Θοδωρής, Θρασύβουλος, Κατερίνα, Μαρία, Μιχάλης, Μύρωνας, Ντενίσα, Πάμελα, Πέτρος, Πόπη, Τσβετελίνα, Φωτεινή.

Μαντινάδες με κάστανα

Το κάστανο θέλει κρασί και το καρύδι μέλι, και το κοπέλι κοπελιά κι η κοπελιά κοπέλι.

*** **

Εις τα Παλιά τα Ρούματα θα πάω απόψε πάλι, που 'χουνε τσικουδιά καλή κάστανα και μέλι.

*** **

Στον ασκιανό σου καστανιά θα γείρω απόψε πάλι, θα φέρω θύμψες στο νου και μια φιλιά μεγάλη.

*** **

Οι μερακλήδες ήρθαν κι εγώ κρασί τρατέρνω και κάστανα από τα Ρούματα αντί μεζέ τους φέρνω.

Καστανιά, κάστανα, καστανάδες

Η Καστανιά είναι ένα όμορφο δέντρο που συναντάμε σε πολλές περιοχές της Ελλάδας.

Μακεδονία, Βόλος, Πελοπόννησος, Μυτιλήνη, αλλά και Χανιά.

Ανθίζει την άνοιξη και τα κάστανα ωριμάζουν από τον Σεπτέμβριο μέχρι και τον Νοέμβριο.

Κάθε δέντρο δίνει 30-50 κιλά και τα μαζεύουμε με τα χέρια.

Πολλοί πιστεύουν ότι η καστανιά πήρε το όνομά της από την αρχαία πόλη Καστάνη της Θεσσαλίας και άλλοι από το σώμα μιας νύμφης που αγάπησε ο Δίας.

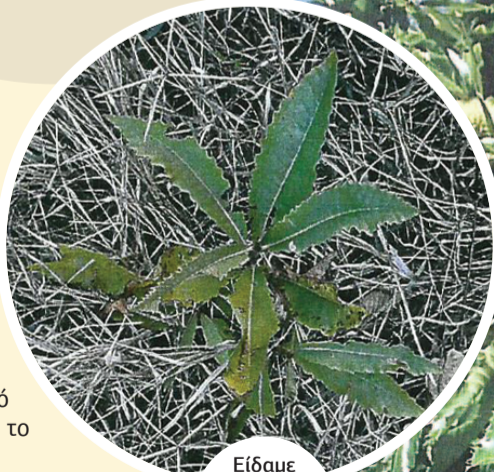
- Το κάστανο είναι πολύ υγιεινό. Έχει πολλές βιταμίνες και ωμέγα. Βιταμίνη C, Κάλιο, Υδατάνθρακες.

Τα κάστανα μπορούμε να τα φάμε ωμά, βραστά, ψητά.

Μυρίζουν υπέροχα όταν ψήνονται πάνω στη σόμπα ενώ ο κ. Μύρωνας λέει ότι τα πιο νόστιμα κάστανα είναι αυτά που βγαίνουν από τη στάχτη.

Μπορούμε να τα μαγειρέψουμε με φαγητά όπως φακές, κρέας. Γίνονται γλυκό του κουταλιού, τούρτες κάστανο, μαρμελάδα, σοκολατάκια, τάρτες και πεντανόστιμα τρουφάκια. Ακόμα και σούπα κάστανο υπάρχει, και φυσικά ποίος δεν περιμένει τα Χριστούγεννα την εκπληκτική γέμιση της ψητής γαλοπούλας με το κάστανο μέσα..!!

- Στις πόλεις που δεν έχουν καστανιές, υπάρχουν οι καστανάδες ακόμα και σήμερα. Κάθονται σε μια γωνιά με τη φουφού τους (φορητό μαγκάλι) και πουλούν τα κάστανά τους σε χάρτινα κωνάκια.

Είδαμε και μια καστανιά μωρό!

Επιμέλεια:
ΣΑΚΗΣ ΚΟΥΒΑΤΣΟΣ
info@herb.gr

Βιότοπος - περιγραφή

Λατινική ονομασία του βοτάνου είναι *Primula veris* (Πριμούλα η εαρινή) ή *Primula officinalis* (Πριμούλα η φαρμακευτική) ή *acaulis* ή *vulgaris* ή *scaveoles* ή *columnnae*.

Ανήκει στην οικογένεια των Πριμουλιδών ή Ηρανθιδών. Περιέχει 425 είδη από τα οποία τα 334 βρίσκονται στα Ιμαλάια και την Κίνα, ενώ στην Ευρώπη υπάρχουν 33 είδη του φυτού. Στη χώρα μας το συναντούμε με τις ονομασίες Παναγίτσα, Παναγούδα, Πασχαλούδα, Ηρανθές, Δρακάκι.

Ηρανθές

Είναι διαδεδομένο σε ξερά λιβάδια, αραιά δάση και φράχτες. Στην Κρήτη το βρίσκουμε στα δυτικά του νησιού, σε υγρές τοποθεσίες και σε ορεινά δάση με φυλλοβόλα δέντρα.

Είναι φυτό ποώδες και πολύχρονο.

Το ύψος του κυμαίνεται από 15 έως 30 εκατοστά και φυτρώνει κύρια στις ορεινές περιοχές.

Τα φύλλα φυτρώνουν από τη βάση του φυτού σε ρόδακα, έχουν μίσχο χονδρό, σχήμα αυγοειδές, είναι τριχωτά (στην κάτω επιφάνεια) και ρυτιδωμένα.

Τα άνθη είναι χρυσοκίτρινα (μοιάζει το χρώμα τους με τον κρόκο του αυγού και οι άκρες τους είναι πορτοκαλόχρους), αρωματικά (θυμίζουν μέλι ή την γαλακτώδη ανάσα του μωρού παιδιού), με σωληνοειδή κάλυκα και φυτρώνουν πολλά μαζί σαν ομπρέλα στην άκρη του μακριού ανθοφόρου άξονα. Είναι ερμαφρόδιτα και επικονιάζονται από τις μέλισσες. Άνθη και φύλλα είναι εδώδιμα.

Ο καρπός του φυτού είναι κάψα και η ρίζα είναι σκούρα διακλαδιζόμενη.

Πολλά είδη καλλιεργούνται ως ανθοκομικά φυτά. Η Πριμούλα των κήπων έχει μικρή θεραπευτική αξία. Είναι μελιτογόνο φυτό.

Ιστορικά στοιχεία

Το Ηρανθές χρησιμοποιείται για θεραπευτικούς σκοπούς από την αρχαιότητα. Ο Πλίνιος (23-79 μ.Χ) το αναφέρει ως χρήσιμο για την παράλυση, τους ρευματισμούς και την ποδάγρα.

Στην Ευρώπη το βότανο χρησιμοποιήθηκε στη λαϊκή ιατρική ως αντισπασμωδικό, για κράμπες, παράλυση και ρευματικούς πόνους. Ήταν γνωστό ως «βότανο του Αγίου Πέτρου».

Ο Κούλπεπερ αναφέρει για το βότανο «είναι γνωστό ότι η αλοιφή ή το απόσταγμα του φυτού αυξάνει την ομορφιά ή την αποκαθιστά όταν αυτή χαθεί. Τα άνθη είναι πιο αποτελεσματικά από τα φύλλα ή την ρίζα. Η αλοιφή του βοτάνου αφαιρεί τις φακίδες και τις ρυτίδες του δέρμα-

τος. Βοηθά σε καταστάσεις ίλιγγου, σπασμούς, κράμπες, νευρόπονους. Η ρίζα του βοτάνου βοηθά στους πόνους της πλάτης. Οι Έλληνες πίστευαν ότι ενισχύει εγκέφαλο και νεύρα και θεραπεύει τις παραλύσεις και για τον λόγο αυτό το ονόμαζαν Παραλύσιο».

Τα φύλλα και τα άνθη τα έτρωγαν σε σαλάτες ή σούπες.

Παλαιότερα όταν υπήρχε το βότανο σε αφθονία χρησιμοποιούσαν τα άνθη που μάζευαν την άνοιξη για να φτιάξουν κρασί το οποίο είχε ηρεμιστικές και νευροτονωτικές ιδιότητες.

Συστατικά - χαρακτήρας

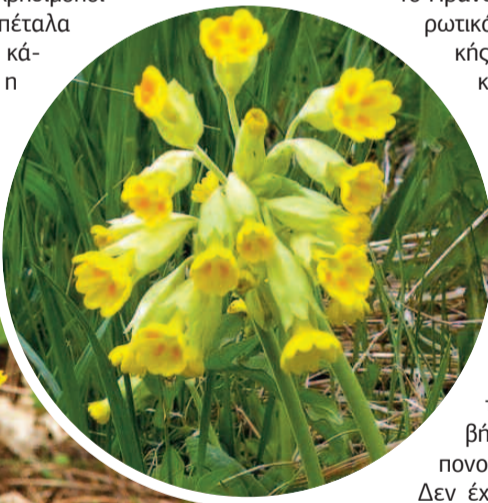
Το Ηρανθές είναι γλυκό, ξηρό και ελαφρώς θερμό.

Τα άνθη περιέχουν πηπτικό έλαιο, γλυκοσίδες και πικρές ενώσεις.

Η ρίζα περιέχει σαπωνίνες 5-10%, Α-πριμουλικό οξύ, γλυκοσίδια (την πριμουλαβερσιόδη και την πριμβερσιόδη που περιέχουν σαλικυλικούς εστέρες), τανίνη, σάκχαρα, σιλικικό οξύ, αιθέριο έλαιο και φλαβονοειδή.

Ανθιση - χρησιμοποιούμενα μέρη - συλλογή

Το άγριο φυτό ανθίζει Απρίλιο και Μάιο (οι καλλιεργούμενες ποικιλίες και τα υβρίδια ανθίζουν όλο τον χρόνο). Τον Απρίλιο το φυτό δεν έχει φύλλα και τα άνθη επωφελούνται πλήρως από την ανοιξιάτικη λιακάδα. Για θεραπευτικούς σκοπούς χρησιμοποιούνται η κίτρινα πέταλα χωρίς τον πράσινο κάλυκα, τα φύλλα και η ρίζα. Οι στεφάνες του άνθους συλλέγονται από τον την στιγμή που θα ανθίσουν μέχρι τον Μάιο.

Η ρίζα συλλέγεται πριν την ανθοφορία ή το φθινόπωρο.

Θεραπευτικές ιδιότητες και ενδείξεις

Το Ηρανθές είναι ένα εξαιρετικό χαλαρωτικό και ηρεμιστικό βότανο, γενικής χρήσης. Δυναμώνει την καρδιά και το νευρικό σύστημα.

Καθαρίζει το αίμα και βοηθά σε ρευματισμούς και ουρική αρθρίτιδα. Καταπραΐνει τις αντιδράσεις στο στρες και την ένταση, χαλαρώνει τη νευρική υπερδιέγερση και διευκολύνει τον ξεκούραστο ύπνο. Βοηθά σε περικαρδίτιδα, υδρωπικία, πέτρες στα νεφρά, βρογχίτιδα, κρυολόγημα και τον βήχα. Δρα θετικά σε νευρικούς πονοκεφάλους και αϋπνία.

Δεν έχουν όμως όλα τα μέρη του φυτού τις ίδιες ιδιότητες.

Τα άνθη του φυτού δεν περιέχουν σαλικυλικά και σαπωνίνες. Για τον λόγο αυτό έχουν έντονα διαφορετικές ιδιότητες από την ρίζα. Τα πέταλα είναι ιδανικά για καταστάσεις υπερδιέγερσης και αϋπνίας (ιδιαίτερα σε παιδιά) λόγω της κατασταλτικής ικανότητας που έχουν. Είναι επίσης στυπτικά και εφιδρωτικά και μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε εμπύρετα κρυολογήματα με πονοκέφαλο και ρινική συμφόρηση. Βοηθούν σε προβλήματα άσθματος και αλλεργικών καταστάσεων. Το αιθέριο έλαιο που παράγεται από τα άνθη δρα εναντίον των εκχυμώσεων και τους μώλωπες.

Η ρίζα είναι διεγερτική αποχρεμπτική, σπασμολυτική, αντιφλεγμονώδης και στυπτική. Περιέχει τις τριτερπενοειδείς σαπωνίνες οι οποίες έχουν έντονη αποχρεμπτική δράση. Για την ιδιότητα αυτή παλαιότερα αποξήρηναν τη ρίζα την κομποποιούσαν και την χρησιμοποιούσαν για να προκαλέσουν φτάρνισμα. Οι σαπωνίνες μπορούν

και αραιώνουν το φλέγμα βοηθώντας στην απομάκρυνσή του. Χρησιμοποιείται στη θεραπεία του χρόνιου βήχα (ειδικά αυτών που συνδέονται με χρόνια βρογχίτιδα και καταρροϊκή συμφόρηση), γρίπη και άλλων εμπύρετων καταστάσεων. Διεγείρει και θερμαίνει τους πνεύμονες και είναι αποτελεσματική όταν υπάρχει άφθονο κολλώδες λευκό φλέγμα που είναι ενδεικτικό ψυχρής κατάστασης. Το αφέψημα της ρίζας χρησιμοποιείται σε κομπρέσες για τις πονεμένες αρθρώσεις, ιδίως στα αρθρικά, για να μαλακώσει τον πόνο και να μειώσει το πρήξιμο.

Η ρίζα επίσης είναι απαλά διουρητική, αντιρρευματική και δρα εναντίον της πρόκλησης θρόμβων στο αίμα.

Τα φύλλα έχουν ιδιότητες παρόμοιες με της ρίζας αλλά πολύ πιο αδύνατες.

Για προβλήματα που έχουν σχέση με το στρες συνδυάζεται με όλα τα χαλαρωτικά νευροτονωτικά όπως το Τίλιο και η Σκουτελλάρια. Για τον βήχα συνδυάζεται καλά με το Βήχιο και το Γλυκάνισο.

Στην ομοιοπαθητική χρησιμοποιούν το βάμμα που λαμβάνεται από το νωπό φυτό στις περιπτώσεις των νεφρικών παθήσεων και νευραλιγίων.

Παρασκευή και δοσολογία

Τα πέταλα του φυτού τα παρασκευάζουμε ως έγχυμα. Ρίχνουμε ένα φλιτζάνι βραστό νερό σε δύο κουταλάκια του τσαγιού ξηρό βότανο και το αφήνουμε σκεπασμένο 10-15 λεπτά. Σουρώνουμε και πίνουμε τρεις φορές την ημέρα.

Η ρίζα του φυτού παρασκευάζεται ως αφέψημα. Ρίχνουμε ένα κουταλάκι του τσαγιού από τη ρίζα σε ένα φλιτζάνι νερό. Μόλις αρχίσει να βράζει, χαμηλώνουμε τη φωτιά και το αφήνουμε να σιγοβράσει σκεπασμένο για 5 λεπτά. Σουρώνουμε και πίνουμε τρεις φορές την ημέρα.

Αν χρησιμοποιήσουμε βάμμα του φυτού η δοσολογία είναι 2-4 ml βάμματος τρεις φορές την ημέρα.

Ένα καλό μίγμα για την αϋπνία γίνεται με τα παρακάτω βότανα.

Ηρανθές 50 γρ., λεβάντα 25 γρ., βάλαμο 10γρ., κώνιο λυκίσκου 15 γρ., ρίζα βαλεριάνας 5 γρ. Το μίγμα αυτό παρασκευάζεται ως έγχυμα. Ρίχνουμε ένα κουταλάκι του τσαγιού από το μίγμα σε ένα φλιτζάνι βραστό νερό και το αφήνουμε σκεπασμένο για 3 λεπτά. Σουρώνουμε και το πίνουμε ζεστό λίγο πριν κοιμηθούμε.

Προφυλάξεις

Αποφεύγουμε τη χρήση της ρίζας αν έχουμε ευαισθησία στην ασπιρίνη. Δεν παίρνουμε υψηλές δόσεις κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης επειδή μπορεί τα άνθη ή η ρίζα του φυτού να διεγείρουν τη μήτρα. Ασθενείς που λαμβάνουν βαρφαρίνη ή άλλα φάρμακα για την αραιώση του αίματος δεν πρέπει να χρησιμοποιούν το βότανο.

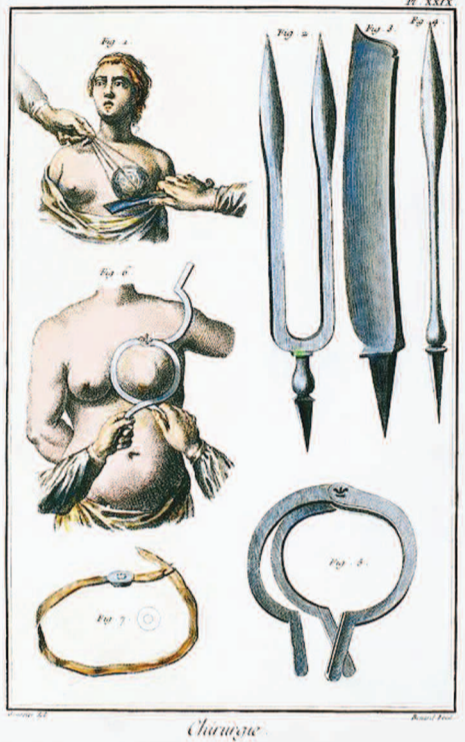
Οι ιατρικές πρακτικές συνοδεύουν τον άνθρωπο από τη στιγμή που έκανε τα πρώτα του βήματα στη γη. Ο δρόμος που ακολούθησε η ιατρική στο πέρασμα του χρόνου, είναι γεμάτος από εκπληκτικές ιστορίες αυτοσχεδιασμού, άγνοιας, απάτης, πάθους ή και λάθους.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΓΙΑΝΝΗΣ
M.Sc.

Ιστορία της Ιατρικής: Ένα απίθανο ταξίδι στον χρόνο

μέρος 62ο

Ο Michael De Bakey (1908-2008) ήταν διάσημος Λιβανέζο-Αμερικανός καρδιοχειρουργός, ερευνητής και καθηγητής. Ανακάλυψε, μεταξύ άλλων, την αρτηριακή παράκαμψη (bypass), δηλαδή την αποκατάσταση του αποφραγμένου τμήματος μιας αρτηρίας με μόσχευμα, μια χειρουργική τεχνική που έχει σώσει τη ζωή αναρίθμητων καρδιοπαθών σε όλο τον κόσμο.

Φωτογραφία από Γερμανικό βιβλίο πρακτικής ιατρικής του 1524, που απεικονίζει τη θέση των φλεβών στα χέρια και το κεφάλι. Περιγράφει επίσης τεχνικές αφαίμαξης, καθώς και οδηγίες διαφόρων προχειρών μικροεπεμβάσεων.

Ο Freddie Esole, το "Θαύμα χωρίς χέρια" γεννήθηκε στη Νέα Υόρκη το 1888 και έδινε παραστάσεις επί χρόνια σε θιάσους, εκτελώντας διάφορες καθημερινές εργασίες με τα πόδια του...

Γαλλική γκραβούρα του 18ου αιώνα, η οποία απεικονίζει τα εργαλεία και την τεχνική μιας πρωτόγονης και ιδιαίτερα βίαιης και επίπονης μαστεκτομής...

Φωτογραφία ηλεκτρονικού μικροσκοπίου που απεικονίζει ένα από τα γνωστά ακάρεα της οικιακής σκόνης, που προκαλούν αλλεργίες σε πολλούς ανθρώπους. Τα μεγαλύτερα ποσοστά ζουν στα στρώματα, ενώ προτιμούν και τα χαλιά και τις μοκέτες. Ο αριθμός τους μπορεί να φτάσει και τις 15.000 ακάρεα ανά τετραγωνικό εκατοστό στρώματος 5ετίας!

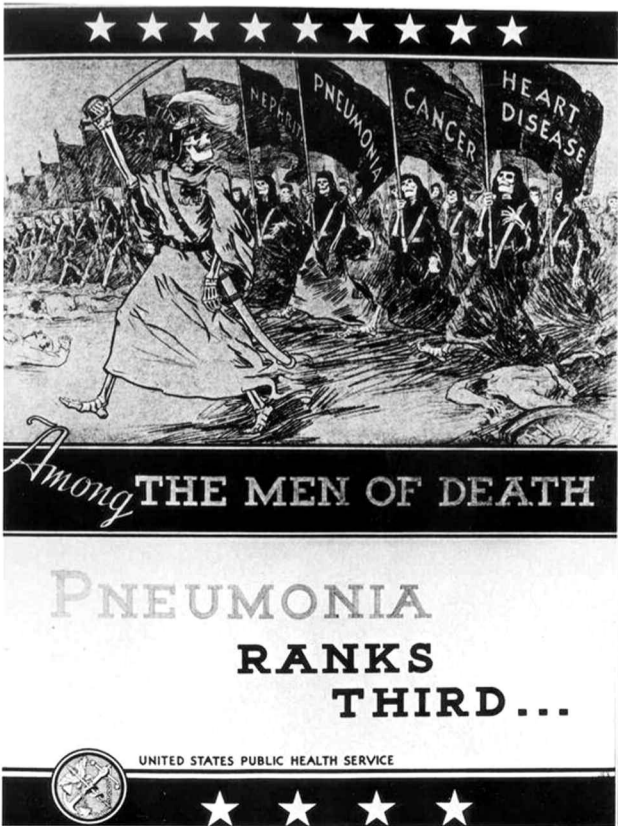
Εξελιγμένο ζευγάρι μινιατούρας ακουστικών, Γαλλικής κατασκευής του 1860. Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό τους τα δύο τμήματα που σφίγγουν με βίδα, για να μπορούν να προσαρμόζονται σε κάθε μέγεθος αυτιού...

Απεικόνιση χειρουργικής ματιών του 12ου αιώνα στην Ιταλία. Οι γιατροί της εποχής επενέβαιναν στο φακό του ματιού με πολύ λεπτή βελόνα για τη διόρθωση του καταράκτη, με πολύ καλά αποτελέσματα, όπως αναφέρεται σε αφηγήσεις της συγκεκριμένης περιόδου...

Αφίσα του 1910 από τη Διεύθυνση Υγείας του Σικάγο για την προστασία των μωρών: «Μη σκοτώνετε το μωρό σας. Δίνετε μόνο μητρικό γάλα, είναι το καλύτερο απ' όλα. Προσοχή, οι παρακάτω τροφές μπορούν να το δηλητηριάσουν: κρέας, ψωμί, πατάτες, φρούτα, γλυκά, καφές, τσάι, μπίρα κ.ά.»

Αφίσα του 1918, εποχή της θανατηφόρας γρίπης, που θυμίζει στους Αμερικανούς να προστατευτούν από την πνευμονία, την 3η αιτία θανάτου, μετά τα καρδιακά νοσήματα και τον καρκίνο. Εκείνα τα χρόνια η μέση διάρκεια ζωής ήταν 53 χρόνια στους άνδρες και 54 στις γυναίκες...

Αφορμή

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

yannis.kalo@gmail.com · no14me.blogspot.gr/

Σώμα

» Αχιλλέας Κυριακίδης (εκδόσεις Πατάκη)

"Μη γίνεσαι μακάβριος," επιμένει η φωνή να επιπλήττει τον αφηγητή, που σκέφτεται τηλεγραφικά, την ώρα που μεσολαβεί μέχρι το ραντεβού του με τον ογκολόγο, "περνάω απέναντι STOP ζέστη STOP, ζωή ST..", έτσι σκέφτεται την ώρα που έχει να σκοτώσει μέχρι το ραντεβού με τον ογκολόγο, αυτή ακριβώς την έκφραση χρησιμοποιεί, "έχω μια ώρα να σκοτώσω", ενώ, όσο το σκέφτεται αυτό, κάποια ώρα έχει κιόλας ήδη σκοτωθεί, έχει περάσει ανεπιστρεπτό στο βασίλειο του παρελθόντος. Και είναι το σώμα εκείνο πάνω στο οποίο εγγράφεται κυρίως το παρελθόν του καθενός, είναι βέβαια και η μνήμη, που όμως έχει ως αντίπαλο τη λήθη, ενώ το σώμα έχει ως αντίπαλο τον θάνατο, τον βέβαιο νικητή, το οριστικό πέρασμα στο παρελθόν. Βέβαια, αυτό είναι κάτι που συνηθίζουμε να αμελούμε, μαζί με το ίδιο το σώμα, και όταν το θυμόμαστε, όταν, για την ακρίβεια, το σώμα το ίδιο μάς το υπενθυμίζει, τότε, άραγε τότε, αν δεν είναι κιόλας αργά, πώς αλλιώς, παρά μακάβρια, μπορεί κάποιος τότε να αναφερθεί στο παρελθόν; "Τι θα θυμάται όταν ξεχάσω;", αναρωτιέσαι για το σώμα σου.

Και κάπου ανάμεσα σε μια βαθιά ανάσα και στο ραντεβού του αφηγητή με τον ογκολόγο του, μεσολαβεί, σε τρίτο πρόσωπο, η ιστορία του Μαρτινιανού Σταύρου, σε πέντε πράξεις, πέντε

σωματικές πληγές, και μένει στον αναγνώστη να συσχετίσει τον αφηγητή με τον Σταύρου, τον φέρελπι φιλόλογο.

Ο Κυριακίδης, πιστός στρατιώτης της μικρής φόρμας, με το Σώμα, μια ολιγοσέλιδη νουβέλα, επανέρχεται ως συγγραφέας, τοποθετώντας στο κέντρο αυτό ακριβώς που τόσο ξεκάθαρα ο τίτλος αναφέρει, λιτά και απείριττα, το σώμα, ως το μοναδικό ακριβές όργανο μέτρησης του χρόνου. Η κάθε εμφανής πληγή, μαζί με τους άπειρους, στιγμιαίους μα οριστικούς, μικρούς θανάτους, καθορίζει την πορεία προς τη μοναδική φιλοσοφική βεβαιότητα, αυτή του τέλους. Το σώμα, που αντίθετα με τη μνήμη, δεν ξεχνά.

Γύρω από τον κεντρικό άξονα δεν θα μπορούσαν να μην περιστρέφονται οι γνώριμες εμμονές του δημιουργού Κυριακίδη, όπως η τέχνη, ο κινηματογράφος, η μουσική και η λογοτεχνία, ή η μνήμη, με τις αδυναμίες και τη γοητεία της, γοητεία που πηγάζει ακριβώς από τις αδυναμίες της εκείνες, ή ο έρωτας, κοινό υποσύνολο του σώματος και της μνήμης. Οι λίγες λέξεις σε καμία περίπτωση δεν σημαίνουν την έλλειψη λεπτομερειών, αλλά αντίθετα αναδεικνύουν την προσεκτική επιλογή και τη σοφή τοποθέτησή τους στο σώμα της ιστορίας, κάποιες πινελιές στον καμβά, διακοσμητικές και χρηστικές ταυτόχρονα, όπως ταυτό-

χρονα, με έναν τρόπο αβίαστο, γεννιούνται στον αναγνώστη η συγκίνηση και το γέλιο. Οι ιστορίες του Κυριακίδη διαθέτουν κάτι το στερεοσκοπικό, από κάθε ανάγνωση ξεπετάγεται ακόμα μία μεγάλη εικόνα, ανάμεσα σε δύο προτάσεις συχνά μοιάζει να χωράει ένα μυθιστόρημα.

Δεν είναι λίγοι εκείνοι που ισχυρίζονται πως η μικρή φόρμα ταιριάζει στους Έλληνες συγγραφείς, λες και πρόκειται για κάτι το γονιδιακό. Λίγοι είναι σίγουρα οι συγγραφείς που έχουν την ικανότητα να καταπιαστούν μαζί της, ο Κυριακίδης είναι προφανώς ένας από αυτούς τους λίγους και το Σώμα είναι ακόμα μία -λες και χρειάζεται- απόδειξη.

Βιβλία

Εφιάλητης

Απολογία

Νίκος Φαρούπος

Εκδότης: Κέδρος

Μήπως ήταν αθώος ο άνθρωπος που θεωρείται ο μεγαλύτερος προδότης στην ιστορία της Ελλάδας και του δυτικού κόσμου; Μήπως έπεσε θύμα πολιτικών

σκοπιμοτήτων σε μια στημένη δίκη;

Το όνομα Εφιάλητης, που σήμαινε τον ζωηρό, τον ορμητικό, "αυτόν που πηδάει με ορμή πάνω σε κάτι" ή "αυτόν που πατάει σταφύλια", σήμερα είναι συνώνυμο του "προδότη" ή του "πολύ κακού ονείρου".

Αν όμως ο Εφιάλητης επιλέχτηκε για να παίξει τον ρόλο του "καθάρματος", δηλαδή να καθάρει, να εξαγνίσει από το αμάρτημα της υποταγής ή της φυγομαχίας εκείνες τις ελληνικές πόλεις που μήδισαν; Αν τελικά ο "προδότης" είναι ένα ακόμη εξιλαστήριο θύμα της Ιστορίας;

Η ζωή μου, δεύτερη φορά

Παναγιώτα Παρασκευοπούλου

Εκδότης: Κέδρος

Αθήνα, 1990. Η Εμμέλεια, νεαρή φοιτήτρια, περνάει τον χρόνο της ανάμεσα στο διάβασμα, σε μια δουλειά που δεν τη γεμίζει και σε συνεχή φλερτ.

Μέχρι που γνωρίζει τον Δημήτρη. Ένας κεραυνοβόλος έρωτας που κρατάει μόνο μια βραδιά. Μερικά χρόνια μετά, εντελώς ανέλπιστα, θα τον ξανασυναντήσει. Και τότε θα συνειδητοποιήσει πως τίποτα δεν γίνεται τυχαία και πως η ζωή είναι μία συναλλαγή. Από και πέρα όλα αλλάζουν, μια και του επιτρέπει και πάλι να μπει στη ζωή της. Μετά το πρώτο σοκ, προσπαθεί να παρηγορήσει τον εαυτό της ότι, τάχα, η ξαφνική συνάντησή τους δεν την άγγιξε. Μόνο που δεν συμβαίνει το ίδιο και με τον Δημήτρη.

Σ' άφησα

Clare Mackintosh

Μετάφραση: Βάσια Τζανακάρη

Εκδότης: Μεταίχμιο

Ήταν ένα τραγικό ατύχημα. Όλα έγιναν τόσο γρήγορα. Δεν θα μπορούσε να το αποτρέψει. Ή μήπως θα μπορούσε; Σε κλάσματα του δευτερολέπτου ο κόσμος της

Τζένα Γκρέι βυθίζεται στον εφιάλητη. Η μόνη της ελπίδα να βγει από αυτόν είναι να αφήσει τα πάντα πίσω της και να κάνει μια καινούργια αρχή. Θα εγκατασταθεί σε ένα απομονωμένο αγρόκτημα στην ακτή της Ουαλίας αλλά οι φόβοι, η θλίψη και οι αναμνήσεις της από εκείνη τη βάνουση νοεμβριάτικη νύχτα που της άλλαξε τη ζωή θα τη στοιχειώνουν. Σιγά σιγά η Τζένα βλέπει πως ίσως το μέλλον της να της επιφυλάσσει κάποιες ευτυχισμένες στιγμές αλλά το παρελθόν της δεν θα αργήσει να αναδυθεί οδηγώντας στη συντριβή...

Γαλάζια φλέβα

Ρος Μακτόναλντ

Μετάφραση: Χίλντα Παπαδημητρίου

Εκδότης: Μεταίχμιο

Όταν ο ντετέκτιβ Λιου Άρτσερ καλείται από το πλούσιο ζεύγος Μπιμάγιερ να βρει έναν πίνακα που εκλάπη από το σπίτι τους, πιστεύει πως δεν θα αργήσει να λύσει

το μυστήριο. Τα πράγματα, ως συνήθως όμως, δεν είναι τόσο απλά. Ο πίνακας είναι το γυμνό πορτρέτο μιας μοιραίας ξανθιάς και φέρει την υπογραφή ενός διάσημου ζωγράφου. Ξετυλίγοντας το κουβάρι της υπόθεσης, ο ντετέκτιβ θα βρεθεί στην έρημο της Αριζόνα, όπου ο αέρας της είναι καυτός, γεμάτος έρωτες και προδοσίες, θάνατο και τρέλα. Τα πτώματα αρχίζουν να συσσωρεύονται και ο Λιου Άρτσερ μοιάζει να είναι ο μόνος που μπορεί να αναγνωρίσει έναν δολοφόνο που κάνει τα εγκλήματά του έργα τέχνης.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

“Ιστορικές περιηγήσεις στα Χανιά”

Παρουσίαση του βιβλίου “Ιστορικές περιηγήσεις στα Χανιά” του Χάρη Στρατιδάκη το οποίο εκδόθηκε από τις Εκδόσεις «Πυξίδα της Πόλης» της Πολιτιστικής Εταιρείας Κρήτης, οργανώνουν οι εκδόσεις «ΠΕΚ- Πυξίδα της Πόλης» σε συνεργασία με την Περιφερειακή Ενότητα Χανίων, τον Δήμο Χανίων και το Πνευματικό Κέντρο Χανίων το Σάββατο 27 Ιανουαρίου 2018 στις 6.30 μ.μ. στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων.

Για το βιβλίο θα μιλήσουν ο συνταξιούχος δάσκαλος και συγγραφέας Σταμάτης Αποστολάκης, ο ιστορικός ερευνητής Μανόλης Μανούσακας και ο Σχολικός Σύμβουλος της 5ης Περιφέρειας Δημοτικής Εκπαίδευσης Νομού Χανίων Αντώνης Μυλωνάκης, την εκδήλωση θα συντονίσει ο εκδότης του βιβλίου Ματ-

θαίος Φραντζεσκάκης.

Στη συνέχεια ο συγγραφέας του βιβλίου Χάρης Στρατιδάκης (συνταξιούχος δάσκαλος και Σχολικός Σύμβουλος της Β΄ Εκπαιδευτικής Περιφέρειας Χανίων την περίοδο 2012-2016) θα ταξιδέψει τους παρευρισκόμενους με την προβολή που θα πραγματοποιήσει σε μια ιστορία 55 αιώνων. Την επόμενη μέρα, Κυριακή 28 Ιανουαρίου 2018 το πρωί, ο συγγραφέας και οι συνδιοργανωτές της εκδήλωσής μας καλούν σε έναν ιστορικό περίπατο στην παλιά και στη νέα πόλη των Χανίων, ο οποίος θα περιλαμβάνει αντιπροσωπευτικά μνημεία όλων των περιόδων.